

ZACCO NORWAY AS
Postboks 2003 Vikå
0125 OSLO

Oslo, 2018.10.11

Deres ref.: T61701078NO00
Saksnr.: 201703254
Merke: JÆVLA HOMO
Søker: Norsk Rikskringkasting AS
Svarfrist: 2019.01.11¹

Uttalelse i varemerkesøknad

Vi viser til deres brev av 2017.12.15.

Vi har vurdert søknaden på nytt, men må dessverre fastholde vår vurdering av at det søkte merket er uregistrerbart etter varemerkeloven § 15 første ledd bokstav a og § 14 første ledd andre punktum.

Vml. § 15 første ledd bokstav a

Fullmektigen anfører blant annet at NRKs bruk av JÆVLA HOMO som tittel på et tv-program og kampanje, har ført til at uttrykket er alminneliggjort på en slik måte at det ikke kun er et skjellsord som er krenkende for det norske samfunnets generelle moraloppfatning i 2017, når merket brukes for de aktuelle varene og tjenestene.

Patentstyret deler ikke fullmektigens vurdering. Merket søkes registrert for div. varer og tjenester i klasse 25, 38 og 41, og ser slik ut:

Varemerkeloven § 15 første ledd bokstav a forbyr registrering av varemerker som strider mot offentlig orden eller moral. Bestemmelsen skal hindre registrering av merker som støter an mot folks sedelighetsfølelse eller virker krenkende overfor folks religiøse følelser eller etiske begreper. Spørsmålet om et varemerke strider mot offentlig orden eller moral, må vurderes ut fra norske samfunnsforhold og moralnormer. Det relevante publikum er derfor ikke begrenset til omsetningskretsen for de aktuelle varene og tjenestene, se til dette EU-rettens avgjørelse i T-526/09, Paki, premissene 18 og 19.

Merket søkes registrert for diverse varer og tjenester i klasse 25, 38 og 41, som retter seg til det brede befolkningslag, herunder kjøpekraftige unge, voksne og eldre mennesker. I

tillegg vil barn og unge i ulike sammenhenger kunne støte på merket, for eksempel der det trykkes på gensere og luer eller brukes under sportslige og kulturelle aktiviteter eller gjennom sosiale medier og tv-sendinger.

Ordet JÆVLA eller «jævlig» er et adjektiv som brukes som uttrykk for sterk ergrelse eller irritasjon, og kan brukes foran substantiv for å uttrykke en sterk edlignende forsikring. HOMO er et substantiv og en forkortet form av «homoseksuell» eller «homofil». Se Det Norske Akademis ordbok via ordnett.no. Sammenstillingen JÆVLA HOMO er uten tvil et skjellsord om mennesker med homofil legning.

Det er i tråd med norske samfunns holdninger og moral at mennesker uansett seksuell legning møtes med respekt og verdighet. Bruk av skjellsord om mennesker med en bestemt seksuell legning er i strid med norske samfunns holdninger og moral. Siden JÆVLA HOMO uten tvil er et skjellsord om mennesker med homofil legning, er uttrykket klart støtende og krenkende overfor publikum med normale oppfatninger og holdninger. Etter vårt syn har merket som helhet en iboende evne til å fornærme enhver normal person som møter det. Den figurmessige utformingen borttar ikke uttrykkets krenkende og støtende meningsinnhold. Vi kan ikke se at det er dokumentert at bruken av JÆVLA HOMO har ført til at det ikke lenger oppfattes som et skjellsord i brede kretser av offentligheten. Det søkte merket strider mot offentlig orden og moral, og er derfor uregistrerbart etter varemerkeloven § 15 første ledd bokstav a.

Søkerens gode hensikter med varemerkesøknaden og bruken av uttrykket som tittel på TV-program er uten betydning for vurderingen etter varemerkeloven § 15 første ledd bokstav a. Det er merkets iboende egenskaper som er avgjørende, ikke søkerens mål eller handlemåte. Vi viser i denne sammenheng til EU-rettens begrunnelse for å komme til at det kombinerte merket LA MAFIA Se Sienta a la Mesa registrert strider mot offentlig orden, se T-1/17 av 15. mars 2018, premiss 40. I begrunnelsens premisser 39-41 fremheves at ordelementet La Mafia, åpenlyst leder den relevante kundekretsen til å tenke på navnet på den kriminelle organisasjonen som er ansvarlig for særlig alvorlige krenkelser av den offentlige orden. Det var uten betydning at søkeren hadde til hensikt å spille på filmene om Gudfaren («The Godfather»), da denne var uten innvirkning på omsetningskretsens negative oppfattelse av varemerket. Dessuten var det ingenting ved merket som direkte viser til Gudfaren-filmene.

Varemerkeloven § 14

Søkeren anfører at det søkte merket oppfyller kravet til særpreg, fordi det er originalt og vil vekke undring at JÆVLA HOMO brukes som varemerke.

Patentstyret fastholder at det søkte merket som helhet mangler særpreg som kjennetegn, og derfor må nektes registrer etter varemerkeloven § 14 første ledd andre punktum. Når uttrykket JÆVLA HOMO brukes for de aktuelle varer og tjenester, for eksempel «klær», «telekommunikasjonsvirksomhet, herunder sending av radio- og fjernsynsprogram», «utdanningsvirksomhet» og «underholdningsvirksomhet», vil den norske gjennomsnittsforbrukeren kun oppfatte dette som et skjellsord om mennesker med homofil legning, altså som et støtende utsagn. Selv om merketeksten i seg selv ikke er beskrivende, vil det på grunn av sitt meningsinnhold kun oppfattes som det skjellsordet det er og ikke som en angivelse av kommersielt opphav.

Vi kan ikke se at merkets grafiske utforming er tilstrekkelig til å avlede omsetningskretsens oppmerksomhet bort fra ordsammenstillingens meningsinnhold, se til dette EU-rettsens avgjørelse i sak T-559/10, Natural Beauty, avsnitt 25. Selv om fonten bærer preg av bokstaver skrevet med tykk sort tusj eller sprayflaske (tag), fremstår fonten som så enkel og ordinær at merket som helhet ikke tilføres distinktiv evne. Merket oppfyller ikke garantifunksjonen, som er varemerkens hovedformål.

Ta gjerne kontakt dersom noe er uklart. Hvis vi mottar svar på dette brevet innen 2019.01.11, vil vi treffe en formell avgjørelse i saken. Hvis ikke, blir saken henlagt etter varemerkeloven § 23.

Med vennlig hilsen

Gunhild Giske Skyberg
Telefon: 22 38 75 83

¹ Bestemmelser om dokumentformater, leveringstidspunkt, frister og betaling av avgifter og gebyrer er gitt i forskrift om betalinger mv. til Patentstyret og Klagenemnda for industrielle rettigheter av 1.april 2014. Forskriften finnes på patentstyret.no og kan fås ved henvendelse til Patentstyrets infosenter.